

הטמעת מיומנויות הבוגר בכישורי חיים

לאור דמותו של הרב מאיר זצ"ל

סדנא מקוונת **בזום** ליום הערכות, לחשיפת דמות החמ"ד, ולהכרות והטמעה של מיומנויות הבוגר במהלך השנה

כתיבה | נעמה קנטמן, מטמיעת כישורי חיים מחוז ירושלים

קהל היעד: חדרי מורים: יסודי ותיכון

משך זמן מומלץ: שיעור

רציונל:

מיומנויות הבוגר הינן מקבץ של כישורים שאנו נדרשים להטמיע בתלמידינו בשגרת ההוראה. ישנה חשיבות שהמורות והמורים יכירו ויחשפו למיומנויות הללו, התוך-אישיות והבין-אישיות (רגשיות וחברתיות), בין שאר המיומנויות הנדרשות בכישורי חיים. במערכי המשך יעמיקו המורים ברכישת הדרכים המועילות ביותר לסייע לתלמידים לפתח אותן, להתנסות בהן ולתרגל אותן, כיחידים וכקבוצות.

דמות החמ"ד, הרב מאיר, מזמנת לנו התבוננות על דמות תורנית שמעידים עליה כי היה בה מן השילוב של מיומנויות רבות תוך עשייה ציבורית תורנית וערכית.

מטרות:

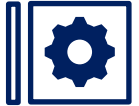
1. המורים ייחשפו לזוויות שונות מדמות החמ"ד הרב מאיר זצ"ל
2. המורים יכירו את מיומנויות הבוגר המצופות שתלמידיהם ירכשו בשנות לימודיהם.
3. המורים יבחרו את המיומנויות שעליהם ירצו לתת דגש במהלך השנה מתוך דמות הבוגר.

מושגים מרכזיים:

- חשיפה למיומנויות הבוגר כתהליכי צמיחה אישיים.

משאבי למידה:

- המוהיקני האחרון- מסמך הספד לרב מאיר זצ"ל – (נספח 1)
- מיומנויות בוגר – (נספח 2)

מבנה המפגש:

- שלב א – פתיחה במליאה
- שלב ב- התנסות וחוויה- הקרנת הנאום האחרון
- שלב ג – המללה, המשגה
- שלב ד - פעילות עם מיומנויות בוגר
- שלב ה - איסוף במליאה ושאלות סיכום

מהלך המפגש

שלב א – פתיחה במליאה

המנחה יתן/תתן הסבר על מהלך המפגש, נתינת קווים לדמותו של הרב יעקב מאיר, דמות החמ"ד, ניתן להיעזר [במצגת זו](#).

על קורות חייו כהקדמה לתקופה.

נאמר למשתתפים שלאורך המפגש נפגוש את פועלו של הרב מאיר וניקח השראה ממעשיו השונים במסגרת תפקידו, עבור עצמינו, ועבור טיפוח מיומנויות הבוגר של תלמידינו, בכישורים של **מעורבות, שותפות, ומיומנויות שונות כמו תקשורת בין אישית**. במהלך המפגש נערוך חשיבה כיצד נוכל לקדם את תלמידינו גם כן במיומנויות אלו.

שלב ב- פגישת אהליה- פקנת פנאלם האהלין

המנחה יקרין/תקרין ויקריא את הנאום האחרון ההספד (נספח 1) ואז ניתן לבחור מבין האפשרויות הבאות:

• אפסלוג א

המנחה יבקש מהצוות להתבונן בדיוקים ובפרטים הקטנים שמופיעים בו ולרשום לעצמם 3 כישורים ויכולות שהתפעלו מהם או שבלטו להם במהלך הקריאה.

המנחה יבקש מהצוות להשתמש בתוכנת **munimeter** ולרשום 3 כישורים שעוררו בהם השראה ויכולו לחלץ מן הקטע. **נקודה חשובה** - יש להשתמש במילים המקוריות של הטקסט על מנת שהפעילות תצליח. לאחר שכולם יבלטו הכישורים שחזרו על עצמם מסר פעמים.

שאלה ג - פאלא, פאלא

פאלא

המנחה יבקש/תבקש להתייחס לשאלות הנחייה:

1. איזה רגש/מחשבה מתעוררת בכם עם קריאת הנאום?
2. אילו 3 כישורים ויכולות בלטו לכם מתוך הטקסט?
3. מה יכולה להיות הסיבה לכך שאלו תפסו את ליבכם?
4. מה לדעתכם הביא מספר אנשים לבחור באותה התכונה?
5. מה הביא אתכם לבחור כישור מסוים על פני כישור אחר?

פאלא -

המנחה יסכם/תסכם:

בתשובות אלו נוכל להתרשם מההתחברות האישית שיכולה להיות לאנשי הצוות למיומנויות השונות. יתכן כי אילו הן תכונות חשובות להם, ערכים בהם הם מחזיקים, תכונות שקרובות לליבם.

שאלה ד - פאלא, פאלא

המנחה יציג את **מיומנויות הבוגר**, וידגיש כי טיפוח ופיתוח מיומנויות אישיות ובין אישיות מובילות לתהליכי צמיחה והתפתחות אישיים של הפרט, וחשובים לביסוס התלמיד כאדם, כאישיות וגם כבונה זהות מקצועית ותפקידית עתידית. מיומנויות אלו הן בסיסיות ונחוצות לרווחת התלמיד ושיכלולן ייטיב עם הבוגר הן בשנות בית הספר והן במהלך דרכו בהמשך, כפי שרואים שמיומנויות אלו סייעו וקידמו את הרב מאיר זצ"ל בתפקידו.

מיומנויות בוגר

← חלוקה לחדרים בזום: המליאה תתחלק לחדרים קטנים יותר (עד 5 בקבוצה)
← המנחה ישלח לקבוצה את ההיגדים של מיומנויות הבוגר (**נספח 2**), ואת דברי ההספד – המוהיקני האחרון (**נספח 1**).

כל קבוצה תחבר בין הכישורים המתוארים על הרב מאיר בתוך הטקסט לבין המושגים שנראים מקבילים אליהם במיומנויות הבוגר.

תנצח הקבוצה שסיימה ראשונה את כל ההיגדים. (לשיקול המנחה: להדגיש מקום ראשון, שני וכו' ו/או להגביל בזמן את הפעילות בחדרים - כעשר דקות.)

שאלה ב - איסוף במוציאק ושאלוק סיכום

← המורים יחזרו מהחדרים והמנחה יאסוף תשובות לשאלה:

? מה התובנות שאנו יכולים לקחת מהחלק הזה של הקישור בין המיומנויות הנדרשות לבין דמות הרב? (המשגה: החיבור שככל שנרחיב את רפרטואר המיומנויות שלנו בתחומים האישיים והבין אישיים, כך נוכל להגדיל את הסיכוי להצלחה ולצמיחה בתחומי הלמידה, העבודה, ובכל תחום בו אנו באים במגע).

← המנחה יקיים סבב סיכום סביב השאלה:

? איזה מאפיין / תכונה שהייתה בולטת אצל הרב מאיר זצ"ל, היית רוצה לחזק ולאמץ לעצמך, ואיזו תבחר כדי להטמיע בתלמידך?

יצחק רפאל מוזכו

המוהיקאני האחרון והחלוץ הראשון

(תרס"ו - תרצ"ט)

על מלאכת הקודש של בנין העם והארץ. אביר הרועים הנה וקשור בכל נימי נפשו לערכים הנצחיים של האומה.

באצילותו המסורתית, אדיבותו המופתית ונועם מדברותיו ידע לקרב את הלבבות לשכנע ולפשר בין המתנגדים ולהשיג כין שלום ואחוות בכל מקום.

בהתייצבו לפני מלכים גרוזנים עמד תמיד בקומה זקופה וחוט של חן על שפתו ידע לדרוש את זכויות עם ישראל הנרדף והשב לתחייה וכולם התוחסו אליו בכבוד גדול.

אמנם תקיף היה האיש ועומד על אמינותו בדעותיו. לפעמים נוטה לעריצות ועקשנות. אולם בכל אורח חייו הארוכים והברוכים היה סמל היושר ואהבת האמת, נקי כפים ותום לבב.

פיקחותו האדיבה סברתו הישרה למי דנותו ובקיאותו בהוויות העולם עמדו לו לפלס דרך עצמית, שביל זהב, בין החוקים היבשים ותורת חיים.

הרב מאיר אהב את העם והחיים ולא נסתגר בארבע אמות של הלכה בלבד. בני גוד לדעות, ששררו בראשית תקופתו, היה נאמן להשכלה: למד ורצה שכולם ילמדו שפות זרות וירכשו להם ידיעות כלליות. היה בעל נימוסים ודרך ארץ. שאיפשרו לו לעמוד ולשרת בכבוד גדול את הציבור העברי בגולה ובארץ.

בן נאמן היה המנוח לדתו, שפתו, עמו וארצו. יהי זכרו ברוך בין גדולי התורה ובני בנין העם והארץ. תנצב"ה.

עם הסתלקותו של הראשון לציון, הרב יעקב מאיר ז"ל, נסתיימה תקופה מזהירה של שלשלת רבנות מפוארת - לא בלבד של ירושלים וארץ ישראל, אלא אף של כל העולם הספרדי והמזרחי. המנוח היה המוהיקאני האחרון בין גדולי הרבנים הספרדים, שכינהו בהדרת קודש וכבוד במשך דורות רבים והרימו על גם משרה נעלה זו בקרב היהדות המזרחית ובקרב הגויים.

הוא היה בן תקופתנו, תקופת התחייה הלאומית והיישובית, והראשון בין הרבנים הספרדים שבירושלים המפגדת, שנתן את ידו לבנין הארץ והקמת הריסותיה. המשכתף בפועל ביסוד המושבות העבריות והתפתחותן. רחם את עצמו לעבודת הפצת השפה העברית והשתלשלותה בחיים. נתקרב זה המסר לרעיון הציוני המדיני והמעשי. שיהיה בין יוזמי אירגון היישוב העברי בארץ תחת דגל האחדות הלאומית.

הרב מאיר ז"ל היה מזיגה נפלאה של הרבנים וראשי היהדות הספרדית שקדמוהו היו בו ניצוצות של דון יצחק אבר'ם בנאל ודון יוסף גשיא הרמב"ן ושלמה מולכו. עסקן ציבורי, משכיל, איש הרוח והמעשה, מדינאי גבון ומעורב בין הבריות. משחר נערותו הקדיש את עצמו להרמת המצב התרבותי, הכלכלי והמסורתי של בני עדתו, ששימש אותה באמונה ובאהבה רבה במשך תקופה כה ארוכה.

בשלוניקי, עיר ואם בישראל, או בירושלים, המרכז הרוחני של האומה, עמד תמיד בפרץ, לחם מלחמת עמו ודתו וניצח

✓ לקיים קשר חיובי ומכבד עם חברים ואנשים גם כשהם שונים מאתנו.

✓ לדעת לקבל החלטות קבוצתיות ולעבוד יחד בשיתוף פעולה.

✓ לגלות אחריות ואכפתיות כלפי סוגיות ואתגרים כלל עולמיים.

✓ ליזום, ליצור ולקחת חלק במגוון פעילויות.

✓ להקשיב ולנהל שיח מכבד גם במצבי קונפליקט, ולהימנע מהתנהגות פוגענית.

✓ למצוא פתרונות מיטביים ויעילים תוך כדי שיתוף פעולה.

✓ להתבטא ברגישות בכנות, בפתיחות ובאמפתיה כלפי כולם.

✓ לזהות מתי אחרים זקוקים לעזרה וכיצד ניתן לסייע להם.

✓ להבין את נקודת המבט של האחר ואת התנהגותו.

✓ לדעת לעזור, לבקש עזרה ולהיעזר באחרים.

✓ לסגל חשיבה חיובית גם במצבי קושי.

✓ לגלות גמישות ולהסתגל לשינויים.

✓ לדעת לקבל החלטות אישיות בצורה נבונה ולממש את ההחלטות.

✓ להציב מטרות, לתכנן את הדרך להשגתן ולפעול לאורן.

✓ להכיר ביכולת שלי להתמודד עם מצבים שונים בחיים ועם משימות מורכבות.

✓ להכיר ביכולת שלי להשפיע על הסביבה שלי.

✓ לזהות ולקדם חוזקות והעדפות שלי לעומת
נקודות חולשה.

✓ להבין כיצד הכישורים שלי באים לידי ביטוי
במצבים שונים בחיי.

✓ לקשר בין מה שאני מרגיש לבין מה שאני חושב
ועושה.